

ભક્તામર સ્તોત્ર

ભક્તામર-પ્રણત-મૌલિ-મણિ-પ્રભાણા-
મુદ્યોતકં દલિત-પાપ-તમો-વિતાનમ્ ।
સમ્યક્પ્રણમ્ય જિન-પાદ-યુગં યુગાદા-
વાલમ્બનં ભવ-જલે પતતાં જનાનામ્ (૧)

યઃસંસ્તુતઃ સકલ-વાંગમય-તત્ત્વબોધા-
દુહ્લુત-બુદ્ધિ-પટુભિઃ સુરલોક-નાથૈ ।
સ્તોત્રેજગત્ત્રિતય-ચિત્ત-હરૈ-રુદારૈઃ,
સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્ (૨)

બુદ્ધયા વિનાપિ વિબુધાર્ચિત-પાદ-પીઠ,
સ્તોતું સમુદત-મતિવિગત-ત્રપોહમ્ ।
બાલં વિહાય જલ-સંસ્થિત-મિન્દુ-બિમ્બ-
મન્યઃક ઇચ્છતિ જનઃ સહસા ગ્રહીતુમ્ (૩)

વક્તું ગુણાન્ ગુણ-સમુદ્ર! શશાંક-કાંતાન્,
કસ્તં ક્ષમઃ સુર-ગુરુ-પ્રતિમોપિ બુદ્ધયા ।
કલ્પાંત-કાલ-પવનોદ્ભૂત-નક-ચક્રં,
કો વા તરીતુ-મલમમ્બુ નિધિં ભુજાભ્યામ્ (૪)

સોહં તથાપિ તવ ભુક્તિ-વશાન્મુનીશ,
કર્તું સ્તવં વિગત-શૈક્તિ-રપિ પ્રવૃતઃ ।
પ્રીત્યાત્મ-વીર્ય-મવિચાર્ય મૃગી મૃગેન્દ્રં,
નાભ્યેતિ કિં નિજ-શિશોઃ પરિ-પાલનાર્થમ્ (૫)

અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ-ધામ,
ત્વદ્ભક્તિ-રેવ-મુખરી-કુરુતે બલાન્મામ્ ।
ચત્કોકિલઃ કિલ મધો મધુરં વિરૌતિ,
તચ્યામ્ર-ચારુ-કાલિકા-નિકરૈક-હંતુ (૬)

ત્વત્સંસ્તવેન ભવ-સંતતિ-સન્નિબદ્ધં
પાપં ક્ષણાત્ક્ષય-મુપૈતિ શરીર-ભાજામ્ ।
આકાંત-લોક-મલિનીલ-મશેષ-માશુ,
સૂર્યાશુ-ભિન્ન-મિવ શાર્વર-મન્ધકારમ્ (૭)

મત્વેતિ નાથ તવ સંસ્તવનં મયેદ-
મારભ્યતે તનુધિયાપિ તવ પ્રભાવાત્ ।
યેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિની-દલેષુ,
મુક્તાફલ-દ્યુતિ-મુપૈતિ નનૂદ-બિન્દુઃ (૮)

આસ્તાં તવ સ્તવન-મસ્ત-સમસ્ત-દોષં,
ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ હંતિ ।
દૂરે સહસ્ત્ર-કિરણઃ કુરુતે પ્રભૈવ,
પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાસ-ભાંજિ (૯)

नात्यद्भुतं भुवन-भूषण-भूतनाथ,
भूतैर्गुणैर्भुवि भवंत-मभिष्टु-वंतः ।
तुल्या भवति भवतो ननु तेन किं वा,
भूत्याश्रितं य एष नात्मसमं करोति (१०)

दृष्ट्वा भवंत-मनिमेष-विलोकनीयं,
नान्यत्र तोष-मुपयाति ज्ञनस्य यक्षुः ।
पीत्वा पयः शशिकर-द्युति-दुग्ध-सिन्धो,
क्षारं जलं जलनिधे रसितुं क एच्छेत् (११)

यैः शांत-राग-रुचिभिः परमाणु-त्विस्त्वं,
निर्मापितस्त्रि-भुवनैक-ललाम-भूत ।
तावंतं अथ भलु तेप्यणवः पुथिव्यां,
यत्ते समान-मपरं न हि उपमस्ति (१२)

वक्रं क्व ते सुर-नरोरगनेत्र-हारि,
निःशेष-निर्जित-जगत्त्रित-योपमानम् ।
बिम्बं कलंक-मलिनं क्व निशाकरस्य,
यद्भासरे भवति पाण्डु-पलाश-कल्पम् (१३)

सम्पूर्णा-मण्डल-शशांक-कला कलाप-
शुभ्रा गुणास्त्रिभुवनं तव लंग्घयन्ति ।
ये संश्रितास्त्रिजगदीश्वर-नाथभेकं,
कस्तान्निवारयति संयरतो यथेष्टम् (१४)

यित्रं किमत्र यदि द्वे त्रिदशांगनाभि-
नीतं मनागपि मनी न विकार-मार्गम् ।
कल्पांत-काल-मरुता यलिता यलेन
किं मन्दराद्रि-शिखरं यलितं कदायित् (१५)

निर्धूम-वर्ति-रपवर्जित-तैलपूरः,
कृत्स्नं जगत्त्रयमिदं प्रकटी-करोषि ।
गभ्यो न ज्ञातु मरुतां यलिता-यलानां,
दीपोपरस्त्वमसि नाथ! जगत्प्रकाशः (१६)

नास्तं कदाचिदुपयासि न राहु-गभ्यः,
स्पष्टी-करोषि सडसा युगपज्जगन्ति ।
नाभ्योधरोदर-निरुद्ध-महा-प्रभावः,
सूर्यातिशायि-महिमासि मुनीन्द्र लोके (१७)

नित्योदयं दलित-मोह-महान्धकारं ।
गभ्यं न राहु-वदनस्य न वारिदानाम् ।
विल्लाजते तव मुष्ण-मनल्प-कांति,
विद्योतयन्-जगदपूर्व-शशांक-विम्बम् (१८)

किं शर्वरीषु शशिनान्धि विवस्वता वा,
युष्मन्मुष्ण-दु-दलितेषु तमःसु नाथ ।
निष्पन्न-शालि-वन-शालिनी ज्जुव-लोके,
कार्यं कियन्-जलधरैर्जल-त्भारनमैः (१९)

ज्ञानं यथा त्वयि विभाति कृतावकाशं
नैवं तथा हरि-हरादिषु नायकेषु ।
तेजःस्फुरन्मणिषु याति यथा महत्त्वं,
नैवं तु काय-शकले किरणा-कुलेपि (२०)

मन्ये वरं हरि-हराद्ये अथ दृष्टा
दृष्टेषु येषु हृद्यं त्वयि तोषमेति ।
किं वीक्षितेन भवता भुवि येन नान्यः,
कश्चिन्मनो हरति नाथ भवांतरेपि (२१)

स्त्रीणां शतानि शतशो ज्ञनयन्ति पुत्रान्-
नान्या सुतं त्वदुपमं ज्ञननी प्रसूता ।
सर्वा दिशां दधति भानि सङ्ग्र-रश्मिं,
प्राथ्येव दिग्ज्जनयति स्फुर-दंशु-ज्जालम् (२२)

त्वामा-मनन्ति मुनयः परमं पुमांस-
मादित्य-वर्ण-ममलं तमसः पूरस्तात्
त्वामेव सम्य-गुपलभ्य ज्ञयन्ति मृत्युं,
नान्यः शिवः शिव-पदस्य मुनीन्द्र पंथाः (२३)

त्वा-मव्ययं विभु-मयित्य-मसंभय-माद्यं,
ब्रह्माणा-मीश्वर-मनन्त-मनंग केतुम् ।
योगीश्वरं विदित-योग-मनेक-मेकं,
ज्ञान-स्वरूप-ममलं प्रवदन्ति संतः (२४)

बुद्धस्त्वमेव विबुधार्थित-बुद्धि-बोधात्,
त्वं शंकोसि भुवन-त्रय-शंकरत्वात् ।
धातासि धीर! शिव-मार्ग-विधेर-विधानात्,
व्यक्तं त्वमेव भगवन्! पुरुषोत्तमोसि (२५)

तुभ्यं नम स्त्रिभुवनार्ति-हाराय नाथ,
तुभ्यं नमः क्षिति-तलामल-भूषणाय ।
तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय,
तुभ्यं नमो जिन! भवोदधि-शोषणाय (२६)

को विस्मयोत्र यद्दि नाम गुणैरशेषै,
स्त्वं संश्रितो निरवकाश-तथा मुनीश ।
दोषै-रुपात्त-विविधाश्रय-ज्जगत-गर्वैः,
स्वप्नांतरेपि न कदायिद-पीक्षितोसि (२७)

उच्यैर-शोक-तरु-संश्रित-मु-भयूष्-
माभाति रूप-ममलं भवतो नितांतम् ।
स्पष्टोल्लसत-किरणमस्त-तमोवितानं,
बिम्बं रवेरिव पयोधर-पार्श्ववर्ति (२८)

सिंहासने मणि-भयूष्-शिषा-विचित्रे,
विभाजते तव वपुः कानका-वदातम् ।
बिम्बं विषद-विलस-दंशु-लता-वितानं,
तुंगोदयाद्रि-शिरसीव सङ्ग्र-रश्मिः (२९)

कुन्दावदात-यल-यामर-यारु-शोभं,
विल्लाजते तव वपुः कलधौत-कांतम् ।
उदरच्छांक-शुचि-निर्जर-वारि-धार-
मुच्यैस्तटं सुर-गिरेरिव शात-कौम्भम् (३०)

છત્ર-ત્રયં તવ વિભાતિ શશાંક-કાંત-
મુર્યેઃ સ્થિતં સ્થગિત-ભાનુ-કર-પ્રતાપમ્ ।
મુક્તા-ફલ-પ્રકર-જાલ-વિવૃદ્ધ-શોભં,
પ્રખ્યાપયત્-ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરત્વમ્ (૩૧)

ઉન્નિદ્ર-હેમ-નવપંકજપુંજ-કાંતી,
પર્યુલ્લસન્નખ-મયૂખ-શિખા-ભિરામૌ ।
પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેન્દ્ર ધત્તઃ,
પદ્માનિ તત્ર વિબુધાઃ પરિ-કલ્પયંતિ (૩૨)

ઇત્યં યથા તવ વિભૂતિ-રભૂજિજનેન્દ્ર,
ધર્મોપ-દેશન વિધી ન તથા પરસ્ય ।
યાદૃક્ પ્રભા દેનકૃતઃ પ્રહતાન્ધ-કારા,
તાદૃક્કૃતૌ ગ્રહ-ગણસ્ય વિકાસિનોપિ (૩૩)

શ્યોતન-મદા-વિલ-વિલોલ-કપોલ-મૂલ-
મત્ત-ભ્રમદ-ભ્રમર-નાદ વિવૃદ્ધ-કોપમ્ ।
એરાવતાભ-મિભ-મુદ્ધત-માપતંતં,
દૃષ્ટવા ભયં ભવતિ નો ભવદા-શ્રિતાનામ્ (૩૪)

ભિન્નેભ-કુમ્ભ-ગલ-દુજ્જવલ-શોણિતાક્ત-
મુક્તાફલ-પ્રકર-ભૂષિત-ભૂમિભાગઃ ।
બદ્ધ-ક્રમઃ ક્રમ-ગતં હરિણા-ધિપોપિ,
નાકામતિ ક્રમ-યુગાયલ-સંશ્રિતં તે (૩૫)

કલ્પાંત-કાલ-પવનોદ્ધત-વહ્નિ-કલ્પં,
દાવાનલં જ્વલિત-મુજ્જવલ-મુત્સ્ફુલિંગમ્ ।
વિશ્વં જિઘત્સુમિદ્મ સમ્મુખ-માપતંતં,
ત્વન્નામ-કીર્તન-જલં શમયત્ય-શેષમ્ (૩૬)

રક્તેક્ષણં સમદ-કોકિલ-કણ્ઠ-નીલં,
ક્રોધોદ્ધતં ફણિન-મુત્ફણ-માપતંતમ્ ।
આકામતિ ક્રમયુગેન નિરસ્ત-શંકસ્-
ત્વન્નામ-નાગ-દમની દ્વિદિ યસ્ય પુસ (૩૭)

વલ્ગત્તુરંગ-ગજ-ગર્જિત-ભીમ-નાદ-
માજૌ બલં બલવતામપિ ભૂ-પતીનામ્ ।
ઉદાદુ-દિવાકર-મયૂખ-શિખા-પવિદ્ધં,
ત્વત્કીર્તનાત્-તમ ઇવાશુ ભિદા-મુપૈતિ (૩૮)

કુંતાગ્ર-ભિન્ન-ગજ-શોણિત-વારિવાહ-
વેગાવતાર-તરણાતુર-યોધ-ભીમે ।
યુદ્ધે જયં વિજિત-દુજ્જય-જેય-પક્ષાસ્-
ત્વત્-પાદ-પંકજ-વના-શ્રયિણો લભંતે (૩૯)

અમ્ભો-નિઘૌ ક્ષુભિત-ભીષણ-નક-ચક્ર-
પાઠીન-પીઠ-ભય-દોલ્વણ-વાડવાગ્રૌ ।
રંગત્તરંગ-શિખર-સ્થિત-યાન-પાત્રાસ્-
ત્રાસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાદ્-વ્રજંતિ (૪૦)

ઉદ્ભૂત-ભીષણ-જલોદર-ભાર-ભુગ્રાઃ,
શોર્યા દશા-મુપગતાશ્-ચ્યુત-જીવિતાશાઃ ।
ત્વત્પાદ-પંકજ-રજોમૃતદિગ્ધ-દેહાઃ,
મર્ત્યા ભવંતિ મકર-ધ્વજ-તુલ્ય-રૂપાઃ (૪૧)

आपाद-कण्ठ-मुरुशंभल-वेष्टितांगा,
गाढं बृहन्निगड-कीटि-निघृष्ट-जंघाः ।
त्वन्नाम-मंत्र-मनिशं मनुजः स्मरतः
सद्यः स्वयं विगत-बन्ध-भया भवंति (४२)

मत्त-द्विपेन्द्र-मृगराज-दवानलाडि-
संग्राम-वारिधि-मडोदर-बन्धनोत्थम् ।
तस्याशु नाश-मुपयाति भयं भियेव,
यस्तावकं स्तव-मिमं मतिमान-धीते (४३)

स्तोत्र-स्त्रजं तव ज्जिनेन्द्र गुणैर्-निबद्धां
भक्त्या मया विविध-वर्ण-विचित्र-पुष्पाम् ।
धत्ते जनो य एष कण्ठ-गतामजसं
तं मानतुंगमवश समुपैति लक्ष्मीः (४४)॥

t

शक्त्यामर स्तोत्र